

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Έν Έλλάδι . . . Δρ. ν. 3.—

Έν τῇ ἄλλοδαπῇ • • 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Λεπτῶν 45

261—Γραφεῖον δδ. Έρμου—264

Ἐπειδὴ πολλοί, ἴσως καὶ ἐκ τῶν ἀναγνῶστων μας ἀγνοοῦσι τὴν μετὰ τοῦ Χριστοῦ σχέσιν τῆς Ἐκκλησίας, νομίζομεν ὅτι συντελοῦμεν πρὸς τὴν ὠφέλειαν πάντων τούτων ῥίπτοντες ἰδέας τινὰς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἀλλὰ πρὶν εἰπωμέν τι περὶ τούτου καλὸν εἶναι ἐν συντόμῳ νὰ ὀρίσωμεν πρῶτον τί εἶναι χριστιανικὴ Ἐκκλησία καὶ ἔπειτα νὰ ἐξετάσωμεν ποίαν σχέσιν ἔχει αὕτη μετὰ τοῦ Χριστοῦ· διότι ἀμφοτέρω ταῦτα ἔχονται ἀλλήλων. Καὶ πρῶτον Ἐκκλησία, χριστιανικὴ εἶναι συν-ἀθροισίς πιστῶν συνελθόντων ἐπὶ τῷ αὐτῷ πρὸς ἰδίαν τε καὶ κοινὴν ὠφέλειαν καὶ λατρείαν τοῦ Θεοῦ, ἔστω καὶ δύο ἢ τριῶν προσώπων κατὰ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ λέγοντος «ὅπου δύο ἢ τρεῖς ἐν τῷ ἑμῷ ὀνόματι καθῶ ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθ. ιθ'. 20). Ἐπειτα ποία ἡ σχέσις τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας; Ὁ Χριστὸς εἶναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι, καὶ καθὼς ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ αἰτία πασῶν τῶν ἐνεργειῶν τοῦ σώματος καὶ ἡ κρατοῦσα καὶ ζωοποιὸς δύναμις, ἣτις ὠρισμένον μὲν τόπον ἐν αὐτῷ δὲν ἔχει, ἀλλ' εἶναι πανταχοῦ, διακνεῖται ἀνὰ πᾶν τὸ σῶμα καὶ καθιστᾷ τὰ μέλη τοῦ σώματος ὅ,τι εἶναι οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ αἰτία πασῶν τῶν πράξεων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ κρατοῦσα καὶ ζωοποιὸς δύναμις πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, καὶ ἡ καθιστῶσα τὰ διάφορα μέλη ὅ,τι πρέπει νὰ ᾔη. Προσέτι, καθὼς ἡ ψυχὴ εἶνε ἐνταυτῷ καὶ τὸ ἐνωτικὸν σημεῖον, δι' οὗ τὰ πολλὰ μέλη συνδέονται ἐσωτερικῶς

οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἐνώνουσα ἐσωτερικῶς τὰ διάφορα μέλη δύναμις εἰς ἐν ὅλον σῶμα, οὗτινος κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστός· καὶ καθὼς ἄνευ μὲν ψυχῆς παύει τὸ σῶμα τοῦ νὰ εἶναι πλέον σῶμα, καὶ γίνεται νεκρὸν, τουτέστι πτώμα· οὕτω καὶ πᾶν μέλος οἰαζόηποτε Ἐκκλησίας μὴ φέρον ἐν αὐτῷ καὶ ἔχον ὡς ἐλατήριον τὸν Χριστὸν εἶναι νεκρὸν μέλος, καὶ εἶναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὡς τὸ ξηρὸν ξύλον ἐν τῇ ἀμπέλῳ, ὅπερ ῥίπτεται εἰς τὸν κλίβανον. Ἄρα καὶ ὁλόκληρος Ἐκκλησία δυνατόν νὰ εἶναι νεκρά· εὐκόλως δὲ καὶ μετὰ τινος βεβαιότητος δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν, ἂν Ἐκκλησία τις εἶναι ἢ μὴ τοῦ Χριστοῦ· διότι καθὼς τὸ ἐμψυχον σῶμα ἀπὸ τῶν ἐνεργειῶν καὶ ιδιωτήτων τῆς ψυχῆς γινώσκομεν, παρομοίως καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν πράξεων καὶ καρπῶν αὐτῆς δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν καὶ μετὰ βεβαιότητος ἂν εἶναι τοῦ Χριστοῦ ἢ οὐ, συγκρίνοντες τὰς πράξεις αὐτῆς πρὸς τὸν ἀλάνθαστον κανόνα, ὅστις εἶνε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ διότι καὶ ὁ ὠραῖος ὀφθαλμὸς δι' οὗ ἡ ψυχὴ ὁρᾷ, καὶ τὸ οὖς, δι' οὗ ἀκούει, καὶ ἡ ρίς, δι' ἧς ὁσφράνεται κτλ., ἄνευ ὁμῶς τῆς ψυχῆς εἶναι ὕλη ὑποκειμένη εἰς σῆψιν· οὕτω καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ κατὰ μέρη τὰ διάφορα μέλη αὐτῆς εἶναι μὲν ὅργανα τοῦ Χριστοῦ, δι' ὧν ἐνεργεῖ, ἄνευ ὁμῶς Αὐτοῦ εἶναι σώματα νεκρά, τὸ δὲ νεκρὸν σῶμα καὶ ὁ εὐθθέστος διαγιγνώσκει.

Ἀλλὰ κατὰ ταῦτα δὲν πρέπει τις τὴν Ἐκκλησίαν ὡς μηχανισμόν τινα νὰ ἐκλάβῃ· διότι ὁ μηχανισμὸς δὲν συνίσταται ἐκ μελῶν, ἀλλ' ἐκ μερῶν, ἅτινα ἐξωτερικῶς συνάπτονται εἰς ἐν

ὅλον, οὐτινος τὴν ἐνότητα δύναται νὰ χωρήσῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ μέρη της καὶ πάλιν νὰ συνθέτῃ χωρὶς ποσῶς νὰ βλάψῃ τὸν μηχανισμόν. Ἐνῶ ἡ ἀληθὴς ἐκκλησία ἐνοῦται οὐχὶ ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἐσωτερικῶς εἰς ἓν ὅλον σῶμα, οὐπερ ὁ Χριστὸς κατὰ τὸν Παῦλον εἶναι κεφαλὴ, εἶναι δὲ ἀδύνατον νὰ ἀποσυντεθῇ καὶ συντεθῇ χωρὶς νὰ βλαφθῇ, ὡς ἐν τῷ μηχανισμῷ. Πρὸς τοῦτοις ὁ μηχανισμὸς τίθεται ἡ ἐμποδίζεται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ Ἐκκλησία ὁρατὸς ὑπὸ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς διοικεῖται καὶ διευθύνεται, ἀοράτως ὅμως ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἄρα ἔχει καὶ μέγαν προσωρισμὸν πρὸς ὃν πάντες πρέπει νὰ ἀποβλέπωμεν ἂν θέλωμεν νὰ εἴμεθα ζῶντα μέλη ἐκείνου τοῦ σώματος, οὐτινος κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστός.

Θ. Μ. Μ.

ΜΙΑΑΝΟΝ

Τὸ Μιλάνον, πόλις τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλιίας μνημονεύεται ὑπὸ τὸ ὄνομα Μεδιόλανα ὑπὸ τοῦ Λιβίου καὶ Πολυβίου. Σπανίως γίνεται μνεῖα αὐτοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ μέχρι τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε ὁ Μαξιμιανὸς περιέβαλεν διὰ τειχῶν. Κατὰ τὴν πτῶσιν τῆς Ἀνατολικῆς Αὐτοκρατορίας δις ἐλεηλατήθη ὑπὸ τοῦ Ἀττίλα καὶ μετὰ ταῦτα ἔμεινεν ἐν τῷ σκότει μέρει τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθσπερτος ἀνέγειρε τὰ τείχη καὶ ἐξησφάλισε τοὺς ἐν αὐτῷ οἰκοῦντας. Ἐκτοτε τὸ Μιλάνον πῦξανε κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ ἐπλούτει, καὶ ἐφθασεν εἰς ἣν νῦν εὐρίσκεται κατὰστασιν, ὃν πρωτεύουσα τῆς Λομβαρδίας καὶ τρίτη πόλις τῆς Ἰταλίας. Κεῖται δ' ἐν τῷ μέσῳ εὐρείας πεδιάδος μεταξὺ τῶν ποταμῶν Λάμπρου καὶ Ὀλάνα, ἡ ἀρχαία πόλις περικυκλοῦται ὑπὸ διώρυγος καλουμένης *Naviglio Grande*. Ἡ διώρυξ αὕτη μεθ' ἐτέρας τινὸς καλουμένης *Naviglio di Martesena* θέτει τὸ Μιλάνον εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τῆς *Laga Maggiore*, τῆς Αἰμνῆς τοῦ Κόμο, καὶ τοῦ ποταμοῦ Πάδου. Τὰ προάστεια περιβάλλονται ὑπὸ ὄχυρωμάτων ἐχόντων δένδρα καὶ χρησιμεύουσιν ὡς περίπατος. Ἡ περιφέρεια τῆς πόλεως· εἶναι περὶ τὰ δέκα μίλια. Αἱ ὠραιότεραι ὁδοὶ εἶναι ἐκτὸς τῆς ἀρχαίας πόλεως· αἱ ἀγούσαι εἰς τὰς πρωτίστας πύλας καλοῦνται *Corso*, αἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς περίπατος. Ἡ παλαιὰ πόλις εἶναι κακῶς ὠκοδομημένη, ἔχουσα ὁδοὺς στενάς καὶ ἀκανονίστους· ἀλλ' αἱ ἐλλείψεις αὗται ἀντισταθμίζονται ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς Μητροπόλεως, ἥτις ἱσταται σχεδὸν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως. Τὸ ἔξοχον τοῦτο καθίδρυμα ἐκ λευκοῦ λίθου ἅπαν ὠκοδομημένον, εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν Παρθένον Μαρίαν. Ἡρξάτο δὲ ἡ οἰκοδομὴ αὐτοῦ κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1386 ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Γαλεάζου Βισκόντη, Δουκὸς τοῦ Μιλάνου, καὶ εἰσέτι δὲν ἐπερατώθη. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶναι νεωτέρα Γοτθικὴ, ἡ ἐπίχρυσος· τὸ ἐμπροσθεν μέρος μετέχει καὶ τῶν δύο

ὑπάρχουσι δὲ καὶ περὶ τοὺς ἑκατὸν ὀβελίσκους καὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας ἀγαλμάτων διαφόρου μεγέθους. Τὸ ἔνδον εἶναι εὐρύχωρον καὶ σεμνοπρεπές, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι διακόσιαι βαθμίδες πρὸς ἀνάβασιν εἰς τὴν στοᾶν ἥτις περικυκλοῖ τὸν πρῶτιστον ὀβελίσκον. Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦτου μεγαλοπρεπῆς θέα τῆς Λομβαρδικῆς πεδιάδος παρίσταται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ θεατοῦ πρὸς δὲ τοῦτοις ἡ σειρὰ τῶν Ἀλπεων ἥτις τὴν περιβάλλει ἀποτελοῦσα πρὸς βορρᾶν μνησιεδὲς σχῆμα.

Τὸ Μιλάνον ὠνομάσθη «μικρὸν Παρίσιον»· ἡ δ' ἐπωνυμία αὕτη δὲν εἶναι ἀκατάλληλος διὰ τε τὴν κίνησιν καὶ τὴν εὐθυμίαν τὴν ἐν αὐτῷ ἐπικρατοῦσαν. Ἐχει πλεῖστα καφενεῖα, λαμπρὰ ξενοδοχεῖα, ἀφθονία κομψῶν ὀχυμάτων καὶ πολυάρθμα θέατρα. Εἶναι δὲ καὶ κέντρον μαθησεως· καὶ πλείονα βιβλία ἐκδίδονται ἐν Μιλάνῳ ἢ εἰς ὅλας τὰς Ἰταλικὰς πόλεις. Αἱ ἐκκλησίαι περιέχουσι πλείστας ὠραίας εἰκόνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ περίφημον «Δεῖπνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν» ὑπὸ Λεονάρδου Βίντση· ἡ «Ἀγάρ» τοῦ Τερτζίνη· ἡ γάμος τῆς Παρθένου» ὑπὸ Ῥαφαήλ, καὶ αἱ ἅγιοι Πέτρος καὶ Παῦλος» ὑπὸ Γκίδου. Ἐκτὸς τῶν οἰκοδομημάτων, τὸ ἐν τῷ Μιλάνῳ θέατρον Λασκάλα καλούμενον, εἶναι τὸ ὠραιότερον ἴσως ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ Ἀψὶς τῆς Εἰρήνης δευτερεύουσα τῆς ἐν Παρίσι τοῖς Ἀψίδος τοῦ Ἀστέρος. Τὸ παλάτιον Βικόντη διακρινόμενον διὰ τὰς ἐπὶ τῶν παραθύρων προτομάς· τὸ παλάτιον Αὐνόνη, μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα· τὸ γραφικὸν ἔργον τοῦ Ἀλεξίου παλάτιον τῆς Οἰκονομίας· πρὸς δὲ τοῦτοις καὶ ἕτερα μεγάλης καλλονῆς. Ὑπάρχουσι δὲ διάφοροι ἀψίδες καὶ πυλῶνες, ὧν ἡ μᾶλλον ἀξιοσημείωτος, εἶναι ἡ τοῦ Τικίνου πύλη ἡ Μαρέγκου, ἔργον τοῦ Κανιόλα. Ἡ Νέα Πύλη καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Πύλη εἶνε ἔργα ἀξιοσημείωτα τῆς νεωτέρας ἀρχιτεκτονικῆς.

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΤΟΥ ΡΙΦ

Ἡ ἀκτὴ τοῦ Ρίφ εἶναι μέρος τῆς παραλίας τῆς Μαυριτανίας, περίφημος διὰ τὰ πειρατικά κατορθώματα τῶν κατοίκων της, οἵτινες καὶ τοι ὑπήκοοι τοῦ αὐτοκράτορος, δὲν ἀναγνωρίζουσιν ὅμως αὐτόν, εἰμὴ μόνον ὡς ἀρχηγὸν τῆς θρησκείας· περιέχει δὲ 12 περίπου ἀθλίας κόμας, εἰς ἃς οὐδεὶς ἄλλος παρὰ τοὺς ἐγκατοίκους τολμᾷ νὰ ἐμφανισθῇ· διὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἀνόμων τούτων ληστῶν ἐμπνεόμενον τοῖς πᾶσι τρόμον. Οἱ ἐπιφοβώτεροι δὲ τούτων εἰσὶν οἱ κατοικοῦντες τὴν κόμην Ἀζανέμ, κειμένην εἰς τὸ βάθος μικροῦ τινος κόλπου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς καταφύτου λόφου. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς φυλῆς ταύτης κατάγονται ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Κουλαῖ, καὶ ἔχουσι πολυάρθμα, καλῶς ὠπλισμένα καὶ ἐπιτήδεια πλοίαρια. Οὗτοι ἦσαν οἱ προσβαλόντες τὸν ὑπὸ τοῦ Πρίγκιπος τῆς Πρωσίας Ἀδαβέρτου, διοικούμενον Πρωσικὸν στολίσκον, καὶ οἱ πολλὰκις νικήσαντες τακτικὰ Εὐρωπαϊκὰ στρατεύματα. Ἐπὶ τέλους δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Μαυριτα-